

## Završna konferencija IPA projekta iz oblasti životne sredine u saradnji Srbije i Mađarske

U Subotici je 12. decembra 2014. godine održana Završna konferencija zajedničkog projekta Srbije i Mađarske pod nazivom „Izrada strateških karata buke i zagađenja vazduha u blizini graničnih prelaza i na pripadajućoj infrastrukturi“. Projekat je realizovan kao rezultat saradnje Javnog preduzeća „Putevi Srbije“ i Instituta za saobraćaj KTI iz Budimpešte. U reprezentativnom zdanju Gradske kuće, u Svečanoj sali, oko 120 učesnika, uz prisustvo javnih glasila, je imalo priliku da se upozna sa nosiocima izrade projekta, aktivnostima, ciljevima i rezultatima istraživanja. Realizacija projekta ,koji se sufinansira iz IPA fondova Evropske unije, započela je polovinom 2013. Godine, a JP“Putevi Srbije“ se uključilo u rad juna 2014. Nakon odustajanja Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu.

Konferenciju je otvorio Tomislav Veljković, zamenik gradonačelnika Subotice, koji je u ime lokalne samouprave pozdravio učesnike i pohvalio rad na ovom međudržavnom projektu. Ministarka za građevinarstvo, saobraćaj i infrastrukturu Zorana Mihajlović zbog poslovnih obaveza nije prisustvovala Završnoj konferenciji u Subotici nego je podržala rad učesnika pismom.

Skupu se zatim obratila Biljana Vuksanović, izvršni direktor Sektora za strategiju, projektovanje i razvoj u Javnom preduzeću „Putevi Srbije“. Nakon sažetog opisa delatnosti rada Javnog preduzeća i aktivnosti koje se



odnose na sprovođenje usvojene Politike zaštite životne sredine, ona je naglasila važnost projekta rečima da je prikupljanje podataka o stanju zagađenosti vazduha i nivou buke u zoni uticaja putne mreže u pograničnom pojasu Srbije prema Mađarskoj značajno je da bi se utvrdilo da li postoji ugroženost stanovništva i na kom je ona nivou. Zvanični rezultati sprovedenih istraživanja će biti dostupni verovatno pre kraja godine, a cilj projekta je i zalaganje za primenom direktiva Evropskog saveta o kvalitetu vazduha i uticaju buke na životnu sredinu, što je zakonski regulisano u Srbiji, ali se sa praktičnom primenom nije daleko odmaklo. Izrazila je očekivanje da je ostvarivanje ugovora potpisanog između JP“Putevi Srbije“ i Instituta za saobraćaj KTI iz Budimpešte početak dugoročne saradnje na drugim projektima vezanim za zaštitu životne sredine, bezbednost u saobraćaju i druge aspekte putne privrede.



Projekat sufinansira  
Evropska unija

**Dobri susedi**  
stvaraju  
zajedničku budućnost



Gabor Olbert (Gábor Àlbert), predstavnik Instituta KTI koji je nosilac projekta sa mađarske strane, izneo je osnovne podatke o toku realizacije projekta i pohvalio saradnju Instituta iz Budimpešte i JP“Putevi Srbije“. Izrazio je nadu da će se ona nastaviti na novim projektima koji se planiraju.

Sledeći govornik, Gabor Kende (Gábor Kende) iz firme Balkon Doo iz Budimpešte, upoznao je prisutne sa detaljima projekta i kao ciljeve projekta naveo zalaganje za primenu direktiva Evropskog saveta koje se odnose na zaštitu stanovništva od buke u životnoj sredini i održavanja kvaliteta ambijentalnog vazduha, prikupljanje podataka o dostignutim nivoima buke i zagađenja vazduha kao posledica realizacije saobraćaja u području srpsko – mađarskih graničnih prelaza i identifikacija dostignutog obima zagađenja u prostornom smislu, kao i broja stanovnika ugroženih povišenim nivoima buke.

Đorđe Mitrović iz JP“Putevi Srbije“, rukovodilac projekta sa srpske strane, je rekao da je izrada strateških karata buke za deonice državnih puteva sa saobraćajnim opterećenjem preko 3 miliona vozila godišnje do 2015. godine zakonska obaveza i jedan od neophodnih uslova koje treba ispuniti u procesu pristupanja Evropskoj uniji, a ovaj projekat je vrlo sličnog karaktera.



Peter Mikstai (Péter Miksztai) iz Instituta za saobraćaj KTI, rukovodilac mađarskog dela projekta, rekao je da su istraživanja vršena na teritoriji 42 naseljena mesta sa srpske strane, a dobijeni podaci će se prikazati u istoj formi kao oni sa mađarske strane, kako bi rezultati bili uporedivi, a usaglašenost postupka će omogućiti buduću saradnju. Vrednovanje će pokazati koje su deonice problematične u odnosu na dostignute nivoe buke. Za njih će se, uz procenu troškova, izraditi plan mera i predlog rešenja za umanjene nivoa buke koji prekoračuju granične vrednosti.

Naser Mostafa iz MHM projektad.o.o. Novi Sad, firme koja je vodeći član konzorcijuma na izradi projekta, opisao je metodologiju prikupljanja podataka o saobraćajnom opterećenju i brojače saobraćaja koji su korišćeni u procesu, kao i sprovođenje ankete koja će dati uvid u transportne tokove na putnoj mreži u pograničnoj zoni. Preliminarni podaci pokazuju da se gustina saobraćaja, koja prema uslovima Direktive o ambijentalnoj buci zahteva izradu strateških karata, pojavljuje na malom broju deonica u gradskoj zoni Sombora i na putu Subotica - Palić. Međutim, u blizini Svetozara Miletića, na putu Sombor – Subotica registrovana su prekoračenja nivoa buke iako je saobraćajno opterećenje bilo ispod 3000 vozila na dan. Uzrok tome je veliko učešće poljoprivrednih mašina u saobraćajnom toku.



Projekat sufinansira  
Evropska unija



U završnom delu konferencije eksperti iz partnerske firme Akustika iz Bajе Balint Pap(Bálint Papp), Atila Tan (Attila Tan) i Zoltan Aladič (Zoltan Aladics) detaljno su prikazali postupak prikupljanja podataka o kvalitetu vazduha i buci i izradu odgovarajućih karata prostorne raspodele zagađenja. Praćenje nivoa buke je vršeno u 24 – časovnim periodima na 97 tačaka u 34 naseljena mesta sa mađarske strane i 98 mernih mesta u 34 naselja sa srpske. Kvalitet vazduha je meren na po 6 mesta sa obe strane granice, dva puta po mesec dana – jedan mesec u letnjem periodu i jedan mesec u toku grejne sezone. Praćene su koncentracije azotovih oksida, ugljenmonoksida, troposferskog ozona i suspendovanih čestica veličine do 10 µm. Izlagači su ukazali na važne detalje oko izrade strateških karata buke i zagađenja vazduha uz poštovanje nacionalnih propisa i standarda.

Zaključak skupa je da projekat Izrade strateških karata buke i zagađenja vazduha u pograničnoj zoni Srbije i Mađarske predstavlja temelj saradnje JP „Putevi Srbije“ sa mađarskim partnerima i od velikog je značaja da se ona nastavi jer će doprineti razvoju naučno – stručne osnove i harmonizaciji naših propisa iz oblasti zaštite životne sredine sa propisima Evropske unije.



Projekat sufinansira  
Evropska unija



HUSRB/1203/111/030 –Strategic Noise and Air mapping related to border crossings and related infrastructure  
Nosilac projekta: KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft.  
Projekt partner: Javno preduzeće „Putevi Srbije“

Ovaj dokument je odštampan uz finansijsku podršku Evropske unije. Za sadržaj ovog dokumenta je odgovorno isključivo Javno preduzeće „Putevi Srbije“ i sadržaj ovog dokumenta ne odražava zvanično mišljenje Evropske unije i/ili Direktorata.